

Årsrapport

2011

Sammanfattning

EUROPEISKA
DATATILLSYNSMANNEN

Årsrapport

2011

Sammanfattning

**Europe Direct är en tjänst som hjälper dig att få svar
på dina frågor om Europeiska unionen.**

Gratis telefonnummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Vissa mobiltelefonoperatörer tillåter inte 00 800-nummer
eller avgiftsbelägger dem

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på Internet
via Europa-servern (<http://europa.eu>).

Kataloguppgifter finns i slutet av publikationen.

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2012

ISBN 978-92-95076-58-7

doi:10.2804/44209

© Europeiska unionen, 2012

Kopiering tillåten med angivande av källan.

INLEDNING

Detta är en sammanfattning av årsrapporten för 2011 från Europeiska datatillsynsmannen. Rapporten innehåller en fullständig redogörelse för verksamheten under 2011, vilket var det sjunde året som Europeiska datatillsynsmannen var i funktion som en självständig myndighet. Datatillsynsmannens uppdrag är att se till att fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter, och framför allt deras personliga integritet i samband med behandlingen av personuppgifter, respekteras av EU:s institutioner och organ. År 2012 var också det tredje året av det gemensamma femåriga mandatet för Peter Hustinx, datatillsynsman, och Giovanni Buttarelli, biträdande datatillsynsman.

Datatillsynsmannens huvuduppgifter är, enligt förordning (EG) nr 45/2001¹ (nedan kallad *förordningen*), att

- övervaka och se till att bestämmelserna i förordningen efterlevs när gemenskapsinstitutioner och gemenskapsorgan behandlar personuppgifter (**övervakning**),
- ge råd till gemenskapsinstitutioner och gemenskapsorgan i alla frågor som rör behandling av personuppgifter; i detta ingår att samråda om lagförslag samt att följa ny utveckling som påverkar skyddet av personuppgifter (**samråd**),
- samarbeta med nationella tillsynsmyndigheter och tillsynsorgan inom den före detta tredje pelaren, bland annat för att förbättra enhetligheten i skyddet av personuppgifter (**samarbete**).

Under 2011 har datatillsynsmannen skapat nya riktmärken för olika verksamhetsområden. I sin tillsyn av behandlingen av personuppgifter hos EU:s institutioner och organ har datatillsynsmannen haft kontakt med uppgiftsskyddsombud vid fler institutioner och organ än någonsin. Dessutom har datatillsynsmannen konstaterat att den nya policyn för efterlevnad har gett effekt: de flesta av EU:s institutioner och organ gör goda framsteg när det gäller att följa uppgiftsskyddsförordningen, medan några skulle kunna göra mer.

När det gäller samråd om nya lagstiftningsåtgärder har datatillsynsmannen utfärdat ett rekordstort antal yttranden om en rad olika ämnen. Det mest framträdande gäller översynen av EU:s rättsliga ram för uppgiftsskydd, som fortfarande står högt på dagordningen. Genomförandet av Stockholmsprogrammet för ett område med frihet, säkerhet och rättvisa samt den digitala agendan – hörnstenar i Europa 2020-strategin – har också påverkat uppgiftsskyddet, i likhet med frågor som berör inre marknad, folkhälsa och konsumentfrågor samt verkställighet i gränsöverskridande sammanhang.

Samtidigt har datatillsynsmannen utökat sitt samarbete med andra tillsynsmyndigheter och effektiviserat organisationen.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter, EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.

RESULTAT FÖR 2011

Följande huvudmål fastställdes 2010. De flesta uppnåddes helt eller delvis 2011. I vissa fall kommer arbetet att fortsätta under 2012.

- Öka kunskaperna

Datatillsynsmannen har satsat tid och resurser på att öka medvetenheten hos EU:s institutioner och organ samt hos uppgiftsskyddsombud. Arbetet har skett genom temainriktad vägledning, främst i fråga om personalutvärdering och förfaranden för att bekämpa trakasserier. Datatillsynsmannen har även anordnat workshoppar om uppgiftsskydd för uppgiftsskyddsombud och registeransvariga.

- Förhandskontrollernas funktion

Under 2011 tog datatillsynsmannen emot 164 anmälningar för förhandskontroll, vilket är det näst högsta antalet någonsin. Denna ökning berodde främst på att datatillsynsmannen har börjat med besök hos organen, inspektioner på plats samt ämnesinriktad vägledning. Anmälningarna från nybildade organ bidrog också till ökningen. Europeiska datatillsynsmannen fortsatte att lägga stor vikt vid genomförandet av rekommendationerna i yttrandena om förhandskontroller.

- Övervakning och rapportering

Datatillsynsmannen inledde sin tredje mätning för att övervaka efterlevnaden av uppgiftsskyddsbestämmelserna (2011 års undersökning). Förutom denna övergripande mätning gjordes riktade övervakningsinsatser i de fall där datatillsynsmannens tillsynsverksamhet lett till farhågor om graden av efterlevnad inom institutioner och organ. Några av insatserna gjordes per korrespondens, medan andra skedde i form av endagsbesök hos organet i fråga för att åtgärda den bristande efterlevnaden.

- Inspektioner

Inspektioner är ett viktigt verktyg för att datatillsynsmannen ska kunna övervaka och se till att förordningen tillämpas. Under 2011 gjorde datatillsynsmannen fyra inspektioner och fortsatte arbetet med att följa upp de rekommendationer som utfärdats vid tidigare inspektioner. Det gjordes

också en säkerhetsgranskning av informationssystemet för viseringar (VIS).

- Samrådets omfattning

Datatillsynsmannen ökade sin verksamhet även detta år och utfärdade ett rekordstort antal på 24 yttranden och 12 uppsättningar formella synpunkter. I många fall hade kommissionen redan samrått med datatillsynsmannen innan den antog sina förslag, vilket ledde till att 41 uppsättningar informella synpunkter utfärdades. Flera yttranden följdes upp av presentationer i Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (LIBE) eller i rådets berörda arbetsgrupper. Datatillsynsmannen gjorde en systematisk inventering av relevanta frågor och prioriteringar för att välja ut de förslag som yttranden skulle utfärdas för. Yttrandena publiceras på datatillsynsmannens webbplats tillsammans med de formella synpunkterna och inventeringen.

- Översyn av den rättsliga ramen för uppgiftsskydd

Datatillsynsmannen har utfärdat ett yttrande om kommissionens meddelande *Ett samlat grepp på skyddet av personuppgifter i Europeiska unionen* och även utfärdat informella synpunkter på lagstiftningsförslagen. Datatillsynsmannen följde processen noga och gav synpunkter vid behov.

- Genomförande av Stockholmsprogrammet

Datatillsynsmannen följde noga den politiska utvecklingen i samband med Stockholmsprogrammet och utfärdade ett yttrande om förslaget till direktiv om användning av passageraruppgifter i brottsbekämpningssyfte. Datatillsynsmannen lämnade även formella synpunkter på införandet av ett program för att spåra finansiering av terrorism. Inga lagstiftningsförslag lades fram om smarta gränser, men datatillsynsmannen tog upp frågan i sitt yttrande om kommissionens meddelande om migration.

- Initiativ på teknikområdet

Datatillsynsmannen utfärdade sitt första yttrande om ett EU-finansierat forskningsprojekt som handlade om skydd för den personliga integriteten vid användning av biome-

triska kännetecken. Dessutom utfärdades ett yttrande om nätneutralitet i samband med den digitala agendan.

- Övriga initiativ

Datatillsynsmannen utfärdade flera olika yttranden och lämnade synpunkter i fråga om andra direktiv som påverkade skyddet av personuppgifter, t.ex. informationssystemet för den inre marknaden och användningen av säkerhetsskannrar på flygplatser.

- Samarbete med uppgiftsskyddsmyndigheter

Datatillsynsmannen deltog aktivt i arbetet inom artikel 29-arbetsgruppen för skydd av personuppgifter, särskilt i undergrupperna för viktiga bestämmelser och gränser, resor och brottsbekämpning.

- Samordnad tillsyn

Datatillsynsmannen såg till att de uppgiftsskyddsmyndigheter som deltar i den samordnade tillsynen av Eurodac och tullinformationssystemet fick tillgång till ett effektivt sekretariat. Ett första åsiktsutbyte om informationssystemet för viseringar ägde rum inom ramen för ett av mötena med samordningsgruppen för tillsyn av Eurodac, där man tog upp vad systemet kommer att innebära och hur man ska bedriva tillsynen.

- Intern organisation

Efter sekretariatets omorganisation 2010 beslutade institutionen 2011 att göra en strategisk granskning av alla sina verksamheter under ledning av en arbetsgrupp för strategisk granskning. Arbetsgruppen bestod av direktören och företrädare från alla grupper och ämnesområden. Granskningens första fas utmynnade i ett internt möte med institutionen i oktober 2011 där medlemmarna och personalen fick tillfälle att diskutera sina uppgifter, värderingar och mål.

- Resursförvaltning

Datatillsynsmannen gjorde tillsammans med parlamentet en ingående granskning av marknaden för leverantörer av ett ärendehanteringssystem och valde den uppdragsgivare som erbjöd den lämpligaste produkten. Kontraktet undertecknades vid utgången av 2011 och arbetet med att utveckla ett skräddarsytt system inleddes. Under 2011 fortsatte arbetet med att integrera datatillsynsmannen i it-tillämpningar på området för personaladministration med utgångspunkt i servicenivåavtal: Syslog Formation infördes med framgång, arbetet med Sysperll påbörjades och man nådde en överenskommelse om att införa MIPS 2012.

Viktiga siffror för datatillsynsmannens verksamhet under 2011

→ 71 yttranden om förhandskontroll antogs, 6 yttranden om ärenden som inte anmälts för förhandskontroll antogs.

→ 107 klagomål mottogs, varav 26 tillåtliga.

De viktigaste typerna av påstådda kränkningar var kränkning av datasekretessen, överdriven uppgiftsinsamling och olaglig användning av uppgifter från kontrollmyndighetens sida.

→ 34 samråd om administrativa åtgärder. Råd gavs om ett stort antal olika rättsliga aspekter i samband med EU-institutionernas och EU-organens behandling av personuppgifter.

→ 4 inspektioner på plats genomfördes.

→ 2 riktlinjer offentliggjordes om förfaranden för att bekämpa trakasserier och om personalutvärdering.

→ 24 yttranden om lagstiftning antogs om bland annat initiativ som rör områdena frihet, säkerhet och rättvisa, teknisk utveckling, internationellt samarbete och internationell dataöverföring, beskattning samt tullar.

→ 12 uppsättningar formella synpunkter utfärdades om bland annat immateriella rättigheter, skyddsregler för den civila luftfarten, EU:s straffrättsliga politik, programmet för att spåra finansiering av terrorism, energieffektivitet och programmet Rättigheter och medborgarskap.

→ 41 uppsättningar informella synpunkter antogs.

→ 14 nya tjänstemän anställdes.

ÖVERVAKNING OCH VERKSTÄLLIGHET

En av Europeiska datatillsynsmannens huvuduppgifter är att självständigt övervaka den databehandling som utförs av EU:s institutioner och organ. Den rättsliga ramen utgörs av uppgiftsskyddsförordningen (EG) nr 45/2001, som innehåller ett antal skyldigheter för den som behandlar personuppgifter, tillsammans med ett antal rättigheter för de personer vilkas uppgifter behandlas.

Tillsynsuppgifterna handlar om allt från att ge råd och stöd till uppgiftsskyddsombud till att förhandskontrollera uppgiftsbehandling som kan medföra risker, göra undersökningar, inbegripet inspektioner på plats, och hantera klagomål. EU-förvaltningen kan också få ytterligare vägledning i form av samråd om administrativa åtgärder eller utgivning av tematiska riktlinjer.

Uppgiftsskyddsombud

Alla EU-institutioner och EU-organ måste ha minst ett **uppgiftsskyddsombud**. År 2011 fanns sammanlagt 54 uppgiftsskyddsombud. Regelbundna kontakter med dem och deras nätverk är en viktig förutsättning för en effektiv tillsyn. Datatillsynsmannen har haft ett nära samarbete med "uppgiftsskyddsombudskvartetten", som består av fyra uppgiftsskyddsombud (rådet, Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet) som samordnar uppgiftsskyddsombudens nätverk. Datatillsynsmannen deltar i nätverksmötena för uppgiftsskyddsombuden, vilket ger tillfälle att informera om datatillsynsmannens arbete, ge en överblick över utvecklingen av uppgiftsskyddet inom EU och diskutera frågor av gemensamt intresse.

Förhandskontroll

Enligt förordning (EG) nr 45/2001 ska all behandling av personuppgifter som kan medföra särskilda risker för de registrerades rättigheter och friheter kontrolleras i förväg

av Europeiska datatillsynsmannen. Denne avgör därefter om behandlingen uppfyller kraven i förordningen.

Förhandskontroll av behandlingar som är utsatta för risker fortsatte att vara en viktig del av tillsynen. År 2011 tog datatillsynsmannen emot 164 anmälningar om förhandskontroll och antog 71 yttranden om förhandskontroll om administrativa standardförfaranden som personalutvärdering, administrativa förfrågningar, disciplinärenden och förfaranden för att bekämpa trakasserier, men också om grundläggande verksamheter som konsumentskyddssystemet, kvalitetsstyrningssystemet och kvalitetskontrollerna i efterhand vid Kontoret för harmonisering i den inre marknaden (varumärken och mönster) (KHIM) och Europeiska kommissionens system för elektroniskt utbyte av socialförsäkringsuppgifter. Dessa yttranden offentliggörs på Europeiska datatillsynsmannens webbplats. Genomförandet av datatillsynsmannens rekommendationer följs upp systematiskt.

Övervakning av efterlevnad

Att **förordningen efterlevs** av institutioner och organ övervakas systematiskt genom regelbunden mätning av olika resultatindikatorer som berör samtliga EU:s institutioner och organ. Datatillsynsmannen inledde sin tredje mätning av efterlevnaden av uppgiftsskyddsbestämmelserna (2011 års undersökning), vilket utmynnade i en rapport om institutionernas och organens framsteg med att genomföra förordningen, men också om vissa brister. Förutom denna övergripande mätning gjordes riktade övervakningsinsatser i de fall där datatillsynsmannens tillsynsverksamhet lett till farhågor om graden av efterlevnad inom institutioner och organ. Några av insatserna gjordes per korrespondens, medan andra skedde i form av endagsbesök hos organet i fråga, bland annat hos Europeiska järnvägsbyrån, Gemenskapens växtsortsmyndighet, Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor och Europeiska byrån för GNSS.

Dessutom gjorde datatillsynsmannen en inspektion på plats hos Cedefop, Olaf och ECB för att kontrollera efterlevnaden inom särskilda områden.

Klagomål

En av datatillsynsmannens viktigaste skyldigheter enligt uppgiftsskyddsförordningen är att lyssna till och undersöka klagomål samt att utföra undersökningar, antingen på eget initiativ eller på grundval av ett klagomål.

Under 2011 ökade antalet **klagomål** som Europeiska datatillsynsmannen tog emot till 107, varav 26 var tillåtliga. Många otillåtliga klagomål rörde frågor på nationell nivå där Europeiska datatillsynsmannen saknar behörighet. I 15 ärenden som slutfördes under 2011 konstaterade datatillsynsmannen att det inte hade skett något brott mot uppgiftsskyddsbestämmelserna eller att den registeransvariga hade vidtagit de åtgärder som krävdes för att följa bestämmelserna. I två ärenden konstaterades att uppgiftsskyddsbestämmelserna inte hade följts, och rekommendationer utfärdades till den registeransvarige.

Samråd om administrativa åtgärder

Samråd om administrativa åtgärder som EU:s institutioner och organ planerat rörande behandling av personuppgifter fortsatte. En rad olika frågor togs upp, däribland offentliggörande av bilder på anställda på intranätet, vem som är registeransvarig när övervakningskameror används i en annan institutions lokaler och behandling av anställdas e-postmeddelanden.

Övergripande vägledning

Europeiska datatillsynsmannen antog också **riktlinjer** om förfaranden för att bekämpa trakasserier samt personalutvärdering och följde upp institutionernas och organens framsteg efter riktlinjerna om kameraövervakning.

POLICY OCH SAMRÅD

Europeiska datatillsynsmannen ger råd åt Europeiska unionens institutioner och organ i frågor som gäller uppgiftsskydd inom ett stort antal olika politikområden. Denna rådgivande roll gäller såväl förslag till ny lagstiftning som andra initiativ som kan påverka skyddet av personuppgifter inom EU. Rådgivningen sker ofta i form av ett formellt yttrande, men datatillsynsmannen kan också ge vägledning i form av kommentarer eller policydokument. Tekniska nyheter som kan få betydelse för uppgiftsskyddet övervakas också inom ramen för denna aktivitet.

Viktiga trender

År 2011 var ett intensivt år när det gäller samråd, vilket ledde till att det rekordstora antalet **24 yttranden**, **12 formella synpunkter** och **41 informella synpunkter** antogs. Datatillsynsmannen fortsatte att tillämpa en proaktiv strategi för samråd som bygger på en regelbundet uppdaterad inventering av de lagstiftningsförslag som ska läggas fram för samråd samt en möjlighet att lämna informella synpunkter medan lagstiftningsförslagen förbereds. Kommissionens avdelningar har utnyttjat denna möjlighet att få informella synpunkter och lämnade under 2011 in nästan dubbelt så många förfrågningar om informella samråd som 2010.

Kommissionens arbete med att ta fram en moderniserad rättslig ram för uppgiftsskydd i EU förtjänar ett särskilt omnämnande. Datatillsynsmannen följer processen för att se över lagstiftningen noga och har lämnat synpunkter på olika nivåer, däribland ett yttrande om kommissionens meddelande *Ett samlat grepp på skyddet av personuppgifter i Europeiska unionen* samt informella synpunkter på utkastet till lagstiftningsförslag i december.

Det verkar ske en allmän spridning av de områden som berör uppgiftsskyddsfrågor: vid sidan av traditionella prioriteringar som frihet, säkerhet och rättvisa och internationell dataöverföring växer nya områden fram, vilket framgår av det stora antalet yttranden som berör den inre marknaden. Nedan följer ett urval av yttranden som antagits inom de olika områdena.

Europeiska datatillsynsmannen yttranden och viktiga frågor

På området **frihet, säkerhet och rättvisa** antog Europeiska datatillsynsmannen flera mycket kritiska yttranden om till exempel utvärderingsrapporten om datalagringsdirektivet 2006/24/EG och förslaget om EU-registrering av passageraruppgifter. Passageraruppgifter behandlades också i två yttranden om avtalen om överföring av sådana uppgifter till Australien respektive USA. Datatillsynsmannen lämnade även synpunkter på kommissionens meddelande om programmet för att spåra finansiering av terrorism och ifrågasatte om det verkligen behövdes.

När det gäller **informationsteknik och den digitala agendan** utfärdade datatillsynsmannen ett innovativt yttrande om nätneutralitet och lyfte fram effekterna av några av internetleverantörernas övervakningsmetoder. Datatillsynsmannen utfärdade också sitt första yttrande någonsin om ett EU-finansierat forskningsprojekt som gällde användning av biometriska uppgifter på ett sätt som skyddade den personliga integriteten.

På området för den **inre marknaden** utfärdade Europeiska datatillsynsmannen bland annat ett yttrande om informationssystemet för den inre marknaden och begärde ett förtydligande av nya funktioner som skulle läggas till i framtiden. Andra viktiga yttranden har gällt integritet och insyn på energimarknaden, OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister. I dessa fall syftade förslagen till att ge tillsynmyndigheterna långtgående utredningsbefogenheter utan tydliga avgränsningar, varför datatillsynsmannen begärde en tydligare utformning.

Flera yttranden utfärdades om **verkställighet i gränsöverskridande sammanhang**. Datatillsynsmannen gav till exempel vägledning om förslagen till direktiv om tillämpning av immateriella rättigheter och krävde att det skulle fastställas en tydlig lagringsperiod samt att den rättsliga grunden för en tillhörande databas skulle förtydligas. När det gäller förslaget till europeiskt föreläggande om bevarande av bankkontotillgångar framhöll datatillsynsmannen

att de behandlade personuppgifterna måste begränsas till ett minimum.

Inom **folkhälsa och konsumentfrågor** utfärdade datatillsynsmannen ett yttrande om systemet för konsumentskyddssamarbete (CPCS) och uppmanade lagstiftaren att se över lagringsperioderna och undersöka möjligheten att skydda integriteten genom inbyggda säkerhetsmekanismer.

Europeiska datatillsynsmannen ingrep också inom andra områden, till exempel i fråga om förordningen om en reform av Olaf, EU:s budgetförordning och användning av färdskrivare för yrkesförare.

Domstolsärenden

Under 2011 ingrep Europeiska datatillsynsmannen i fem ärenden vid tribunalen och personaldomstolen.

Ett av ärendena gällde en påstådd olaglig överföring av medicinska uppgifter mellan parlamentets och kommis-

sionens läkartjänster. Personaldomstolen – som tog detta initiativ för första gången – uppmanade datatillsynsmannen att ingripa. I sitt avgörande följde personaldomstolen datatillsynsmannens linje och tilldömde den sökande ekonomisk gottgörelse.

Tre andra ärenden gällde tillgång till handlingar vid EU:s institutioner och kan betraktas som en uppföljning av *Bavarian Lager*-domen. I alla tre fallen förespråkade datatillsynsmannen större öppenhet. Tribunalen följde detta resonemang i ett fall. I ett annat fastställde den parlamentets beslut att inte bevilja tillgång. Det tredje fallet är ännu inte avgjort när denna rapport skrivs.

Dessutom ingrep datatillsynsmannen i ett överträdelseförfarande mot Österrike om uppgiftsskyddsombudens oberoende. I sitt ingripande framförde datatillsynsmannen att det österrikiska uppgiftsskyddsombudets kontor hade en organisationsstruktur som enligt nationell lagstiftning inte uppfyller kraven på oberoende enligt direktiv 95/46/EG. Ärendet är ännu inte avgjort när denna rapport skrivs.

SAMARBETE

Europeiska datatillsynsmannen samarbetar med andra uppgiftsskyddsmyndigheter för att främja ett konsekvent uppgiftsskydd i hela EU. Detta omfattar också samarbete med tillsynsorgan som inrättats under före detta "tredje pelaren" och i samband med storskaliga it-system.

Samarbetet i **andra internationella forum** fortsatte att uppmärksammas, framför allt de europeiska och internationella konferenserna för uppgiftsskyddsmyndigheter. Under 2011 hölls den europeiska konferensen i Bryssel, som anordnades av artikel 29-arbetsgruppen och datatillsynsmannen. I Mexico City antog uppgiftsskyddsmyndigheter från hela världen en deklaration med krav på ett effektivt samarbete i en värld av "big data".

Den viktigaste plattformen för samarbete mellan uppgiftsskyddsmyndigheter i Europa är **artikel 29-gruppen för skydd av personuppgifter**. Europeiska datatillsynsmannen deltar i arbetsgruppens aktiviteter, som spelar en viktig roll för en enhetlig tillämpning av dataskyddsdirektivet.

Europeiska datatillsynsmannen och artikel 29-gruppen har haft ett gott samarbete i flera frågor, särskilt i undergrupperna om viktiga bestämmelser och gränser, resor och brottsbekämpning. I undergruppen om viktiga bestämmelser var datatillsynsmannen föredragande för yttrandet om begreppet *samtycke*.

Europeiska datatillsynsmannen fortsatte sitt nära samarbete med de myndigheter som inrättats för att utöva **gemensam tillsyn över storskaliga it-system inom EU**.

En viktig del i dessa samarbeten är **Eurodac**. Samordningsgruppen för tillsyn av Eurodac – som består av nationella uppgiftsskyddsmyndigheter och datatillsynsmannen – sammanträdde i Bryssel i juni och oktober 2011. Gruppen slutförde en samordnad inspektion om frågan om förtida radering, vidareutvecklade en gemensam ram för den planerade fullständiga säkerhetsgranskningen och planerade ytterligare en samordnad inspektion. Resultatet av den inspektionen ska rapporteras 2012. Dessutom diskuterade gruppen informellt frågan om en samordnad inspektion av informationssystemet för viseringar (VIS) som togs i bruk i oktober 2011.

Ett liknande arrangemang gäller tillsynen av **tullinformationssystemet (TIS)**, där datatillsynsmannen kallade till två möten med samordningsgruppen för tillsyn av TIS 2011. Företrädare för de nationella uppgiftsskyddsmyndigheterna samt Gemensamma tillsynsmyndigheten för tullfrågor och sekretariatet för dataskydd deltog i mötena. Vid mötet i juni antog gruppen en handlingsplan för den planerade verksamheten 2011 och 2012, och vid mötet i december beslutade gruppen om sina två första samordnade inspektioner. Resultatet av dessa inspektioner kommer att läggas fram under 2012.

HUVUDMÅL FÖR 2012

Följande huvudmål har valts ut för 2012 års verksamhet: Resultatet kommer att rapporteras under 2013.

Övervakning och verkställighet

Europeiska datatillsynsmannen har i linje med det policydokument för efterlevnad och verkställighet som antogs i december 2010 fastställt följande mål för området övervakning och verkställighet.

- Öka kunskaperna

Europeiska datatillsynsmannen kommer att avsätta tid och resurser för att ge vägledning för EU:s institutioner och organ. Det behövs vägledning för att bidra till att öka ansvarsskyldigheten hos institutioner och organ. Vägledningen kommer att ske i form av temainriktade dokument om administrativa standardförfaranden och övergripande teman som e-övervakning, överföringar och de registrerade rättigheter. Det kommer också att anordnas utbildning och workshoppar för uppgiftsskyddsombud och uppgiftsskyddsmyndigheter på begäran av institutionerna och organen, eller på datatillsynsmannens initiativ när ett behov upptäcks. Europeiska datatillsynsmannens webbplats kommer att utvecklas för att ge uppgiftsskyddsombuden användbar information. Det offentliga registret över anmälningar om förhandskontroll kommer också att göras tillgängligt enligt en gemensam ämnestaxonomi.

- Förhandskontroll

Europeiska datatillsynsmannen får fortfarande in anmälningar i efterhand om administrativa standardförfaranden eller redan pågående behandling av uppgifter. Under 2012 kommer datatillsynsmannen att arbeta med att utforma lämpliga förfaranden för att hantera dessa anmälningar och se till att anmälningar om kontroll som lämnas in i efterskott inte tillåts utom under exceptionella och befogade omständigheter. Uppföljningen av de rekommendationer som utfärdas i yttranden om förhandskontroller är ett avgörande led i datatillsynsmannens verkställighetsstrategi. Europeiska datatillsynsmannen kommer även i fortsättningen att lägga stor vikt vid genomförandet av rekommendationerna i yttrandena om förhandskontroller och säkra en adekvat uppföljning.

- Allmän mätning av efterlevnaden

Under 2011 inledde Europeiska datatillsynsmannen en övergripande mätning av indikatorer på efterlevnaden hos

institutioner och organ i fråga om vissa skyldigheter (till exempel utnämning av ett uppgiftsskyddsombud, antagande av tillämpningsföreskrifter, antal artikel 25-anmälningar, antal artikel 27-anmälningar). I datatillsynsmannens rapport betonades de framsteg som har gjorts i fråga om förordningens tillämpning, men även brister togs upp. Undersökningen 2011 kommer att kompletteras 2012 med en särskild undersökning av statusen för uppgiftsskyddsombuden: undersökningen är också avsedd att underlätta uppgiftsskyddsombudens funktion i linje med principen om ansvarsskyldighet. Dessutom kommer datatillsynsmannen att inleda en särskild undersökning för kommissionen 2012 för att samla in information direkt från kommissionens olika generaldirektorat.

- Besök

På grundval av indikatorerna från 2011 års undersökning har datatillsynsmannen valt ut institutioner och organ för besök (sex planerade besök). Anledningen till dessa besök kan vara uppenbara brister i fråga om ledningens engagemang och kommunikation. Det kan också handla om att en institution eller ett organ inte når det riktmärke som fastställts för motsvarande grupp.

- Inspektioner

Inspektioner är ett mycket viktigt verktyg som gör det möjligt för datatillsynsmannen att övervaka och säkerställa att förordningen tillämpas: ett ökat antal inspektioner är avgörande, inte bara som verktyg för verkställigheten utan också som verktyg för att öka medvetenheten om uppgiftsskyddsfrågorna och om Europeiska datatillsynsmannen. Inspektionerna kommer att bli fler under 2012 tack vare införandet av mindre omfattande, mer målinriktade inspektioner utöver de fullskaliga inspektionerna. Vissa institutioner och organ behandlar personuppgifter i samband med sin grundläggande verksamhet, och där är uppgiftsskyddet ett avgörande led i arbetet. Dessa organ ska identifieras och omfattas av målinriktad övervakning (pappersbaserad) eller målinriktade inspektioner. Allmänna inspektioner planeras också för storskaliga it-system under 2012. Dessa väljs ut på grundval av rättsliga skyldigheter. Temainriktade inspektioner kommer att införas på områden där datatillsynsmannen har gett vägledning och vill kontrollera hur det har gått (till exempel övervakningskameror).

Policy och samråd

Huvudmålen för Europeiska datatillsynsmannens rådgivande verksamhet fastställs i inventeringen och i den

åtföljande förklaringen som har offentliggjorts på webbplatsen. Datatillsynsmannen har fått en allt viktigare roll inom lagstiftningsförarbetet och måste nu med begränsade resurser se till att lämna väl övervägda bidrag av hög kvalitet på lagstiftningsområdet. Därför har datatillsynsmannen identifierat strategiskt viktiga frågor som kommer att bilda hörnstenarna i arbetet under 2012, samtidigt som betydelsen av andra lagstiftningsförarbeten som berör uppgiftsskyddet inte får glömmas bort.

- **Mot en ny rättslig ram för uppgiftsskydd**

Europeiska datatillsynsmannen kommer att prioritera arbetet med en ny rättslig ram för uppgiftsskyddet inom EU. Datatillsynsmannen kommer att avge ett yttrande om lagstiftningsförslagen till den rättsliga ramen och bidra till diskussionerna i de efterföljande stegen i lagstiftningsförarbetet när så behövs och är lämpligt.

- **Teknisk utveckling och den digitala agendan, IP-rättigheter och internet**

Teknisk utveckling, särskilt i samband med internet och åtföljande politiska åtgärder är ett annat viktigt område för datatillsynsmannen under 2012. Ämnena omfattar allt från planerna på en Europaomfattande ram för elektronisk identifiering, autentisering och signatur till frågan om internetövervakning (till exempel verkställande av IP-rättigheter och borttagningsförarbeten), datormolntjänster och e-hälsa. Datatillsynsmannen kommer också att utöka sin tekniska sakkunskap och delta i forskning om teknik för att stärka integriteten.

- **Vidareutveckling av området frihet, säkerhet och rättvisa**

Området frihet, säkerhet och rättvisa kommer att fortsätta att var ett av de viktigaste politiska områdena för datatillsynsmannens arbete. Bland de relevanta kommande förslagen finns till exempel EU:s program för att spåra finansiering av terrorism och smarta gränser. Dessutom kommer datatillsynsmannen att fortsätta att följa översynen av direktivet om datalagring. Datatillsynsmannen kommer också att noga övervaka förhandlingarna med tredjeländer om avtal om skydd av uppgifter.

- **Reform av den finansiella sektorn**

Europeiska datatillsynsmannen kommer att fortsätta att följa och granska nya förslag till reglering och övervakning av finansiella marknader och aktörer i den mån de påverkar rätten till integritets- och uppgiftsskydd.

- **Övriga initiativ**

Europeiska datatillsynsmannen kommer också att följa förslag inom andra politikområden som får stor inverkan på uppgiftsskyddet. Datatillsynsmannen kommer att fortsätta att finnas tillgänglig för formella och informella samråd om förslag som påverkar rätten till integritets- och uppgiftsskydd.

Samarbete

Europeiska datatillsynsmannen kommer att fortsätta att uppfylla sina skyldigheter i fråga om samordnad tillsyn och även ta kontakt med nationella uppgiftsskyddsmyndigheter och internationella organisationer.

- **Samordnad tillsyn**

Europeiska datatillsynsmannen kommer att fullgöra sin del i den samordnade tillsynen av Eurodac, tullinformations-systemet och informationssystemet för viseringar (VIS). Den

samordnade tillsynen av informationssystemet för viseringar, som inleddes i oktober 2011, är fortfarande under uppbyggnad. Efter informella diskussioner inom ramen för samordningsmöten för tillsynen av Eurodac är målet för 2012 att gradvis upprätta tillsyn inom detta område. När SIS II lanseras kommer även detta system att omfattas av samordnad tillsyn. Systemet är planerat att tas i bruk 2013 och förberedelserna kommer att följas noga. Europeiska datatillsynsmannen kommer också att göra inspektioner vid dessa systems centralenheter när så är nödvändigt eller krävs enligt lag.

- **Samarbete med uppgiftsskyddsmyndigheter**

Europeiska datatillsynsmannen kommer liksom tidigare att fortsätta att aktivt bidra till artikel 29-gruppens arbete för skydd av personuppgifter, säkerställa konsekvens och synergi mellan arbetsgruppen och datatillsynsmannens ståndpunkter och upprätthålla konstruktiva förbindelser med nationella uppgiftsskyddsmyndigheter. I egenskap av föredragande i vissa ärenden kommer Europeiska datatillsynsmannen att leda och förbereda antagandet av arbetsgruppens yttrande.

- **Uppgiftsskydd i internationella organisationer**

Internationella organisationer omfattas vanligtvis inte av uppgiftsskyddslagstiftning i sina värdländer. Alla har inte heller ändamålsenliga bestämmelser om uppgiftsskydd. Europeiska datatillsynsmannen kommer att ta kontakt med internationella organisationer genom att anordna en workshop för att öka medvetenheten och sprida goda arbetsmetoder.

Övriga områden

- **Information och kommunikation**

Information, kommunikation och pressaktiviteter kommer att fortsätta att utvecklas och förbättras, med särskilt fokus på insatser för att öka medvetenheten, publikationer och information på nätet. Datatillsynsmannen kommer också att börja genomföra översynen av sin informations- och kommunikationsstrategi efter samråd med sina största intressenter. Viktiga delar av datatillsynsmannens webbplats kommer att omorganiseras för att öka användarvänligheten och underlätta sökning och navigering i den tillgängliga informationen.

- **Intern organisation**

Europeiska datatillsynsmannens strategiska översyn kommer att fortsätta hela 2012 med ett externt samråd med intressenter genom internetbaserade enkäter, intervjuer, fokusgrupper och workshoppar. De direkta resultaten av den översyn som inleddes 2011 ledde till att datatillsynsmannen beslutade att utveckla en mer strategisk metod för tillsyns- och samrådsverksamheterna och skapa en ny sektor för it-policy under 2012. När översynen är klar och resultatet har analyserats kommer en strategi på medellång sikt att utarbetas tillsammans med de resultatindikatorer som krävs för att utvärdera viktiga delar i strategin.

- **Resursförvaltning**

Arbetet med att utveckla ett skraddarsytt ärendehanteringssystem för Europeiska datatillsynsmannen kommer att fortsätta under 2012. It-tillämpningar inom området för personaladministration på grundval av servicenivåavtal kommer också att vidareutvecklas, särskilt genom införandet av Sysper II, som kommer att slutföras 2012, och med införandet av MIPS.

Europeiska Datatillsynsmannen

Årsrapport 2011 — Sammanfattning

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå

2012 — 12 s. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95076-58-7

doi:10.2804/44209

HUR HITTAR MAN EU:S PUBLIKATIONER?

Gratispublikationer

- Genom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- Hos Europeiska unionens representationer och delegationer. Adressuppgifter finns på Internet (<http://ec.europa.eu/>) eller kan fås från fax +352 292942758.

Avgiftsbelagda publikationer

- Genom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Avgiftsbelagda prenumerationer (t.ex. årsabonnemang på *Europeiska unionens officiella tidning* och på rättsfallssamlingen från Europeiska unionens domstol)

- Genom ett av Europeiska unionens publikationsbyrås försäljningsombud (http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm).

EUROPEISKA
DATATILLSYNSMANNEN

*Europeiska
datatillsynsmannen*

www.edps.europa.eu

Publikationsbyrån

ISBN 978-92-95076-58-7

9 789295 076587